

Ulysses w czasach brexitu

Literatura i kultura irlandzka wobec rzeczywistości społeczno-politycznej

27-28.11.2020 r.
(online)

Zapraszamy Państwa na **konferencję naukową** połączoną ze spotkaniami i rozmowami z tłumaczami, autorami, pracownikami naukowymi, działaczami kulturalnymi oraz osobami aktywnie wspierającymi rozwój *Irish studies* w Polsce. Chcemy porozmawiać o tym, co dzieje się w polskiej irlandystyce, jak widzimy współczesną rzeczywistość tekstową i pozatekstową w Irlandii, a także jak (i czy w ogóle) dyskursy kulturowe wpływają na świat polityki i stosunki społeczne w Dublinie i okolicach. Skupimy się także na skutkach pandemii dla edukacji akademickiej i badań naukowych w Polsce oraz w Irlandii.

Zachęcamy do udziału w naszej konferencji badaczy i specjalistów z różnych dyscyplin (np. literaturoznawców, politologów, historyków, językoznawców, kulturoznawców), zakładając, że wspólnym mianownikiem pozostanie dla nas interdyscyplinarny obszar badawczy określany jako *Irish studies*. Jednocześnie chcielibyśmy, proponując nieco bardziej szczegółowy temat, zachęcić do refleksji nad rolą literatury, tej sprzed wieku i całkiem niedawno powstałej. Nie chodzi oczywiście tylko i wyłącznie o arcydzieło Jamesa Joyce'a – choć w drugim rozdziale *Ulyssesa* jest mowa o zarazie (pryszczycy – chorobie pyska i racic u bydła). Chodzi o refleksję, która pozwoli nam skupić uwagę na związkach szeroko rozumianej kultury z rzeczywistością – mamy nadzieję, że nieco prowokacyjnie sformułowany tytuł będzie stanowił dobry punkt wyjścia do namysłu nad stanem współczesnej literatury irlandzkiej, ale też nad wieloma innymi istotnymi kwestiami nurtującymi polskich badaczy zajmujących się Irlandią.

Spśród zaproszonych gości i postaci, które zaprezentują nam swój dorobek oraz podzielą się przemyśleniami, chcielibyśmy zapowiedzieć **bezpośrednie transmisje** w postaci wywiadu lub dłuższej rozmowy:

1. z drem Maciejem Świerkockim, pisarzem, filologiem i filozofem, autorem drugiego, współczesnego przekładu *Ulyssesa* na język polski (rozmowę poprowadzi prof. Katarzyna Bazarnik).
2. z prof. Wawrzyńcem Konarskim, politologiem, rektorem Akademii Finansów i Biznesu, autorem niedawno wydanej książki o IRA pt. *Partyzanci, doktrynerzy, terroryści* (rozmowę poprowadzi prof. Michał Lachman).
3. z prof. Janem Jędrzejewskim, profesorem Ulster University, wybitnym znawcą 19-wiecznej literatury europejskiej oraz współczesnych zagadnień społeczno-politycznych w Irlandii Północnej (rozmowę poprowadzi prof. Leszek Drong).

Ponadto planujemy:

1. **Panel dyskusyjny** na temat nauczania *Irish studies*, literatury i kultury irlandzkiej oraz historii i wiedzy o społeczeństwie irlandzkim w Polsce – zaproszeni do dyskusji badacze i dydaktycy podzielą się swoimi doświadczeniami i spostrzeżeniami (panel poprowadzi prof. Liliana Sikorska).

Konferencja, którą organizujemy, to pierwsza wspólna inicjatywa istniejącego od 2019 roku **Polskiego Towarzystwa Badań Irlandystycznych, Fundacji Kultury Irlandzkiej** oraz **Instytutu Literaturoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego**. Chcemy spotkać się w przestrzeni wirtualnej z nadzieją, że kolejne spotkania będą już możliwe w formule tradycyjnej, której chyba wszystkim nam bardzo brakuje.

By zachęcić Państwa do odpowiedzi na nasze zaproszenie, poniżej przedstawiamy wybrane **propozycje tematów i zagadnień**, jakie chcielibyśmy poruszyć w ramach konferencji. Część z nich ma charakter pytań lub „wyzwań” – celowo sformułowanych tak, by skłonić do mniej lub bardziej jednoznacznych odpowiedzi. Nie ograniczają one jednak zakresu merytorycznego, który mogą Państwo zaproponować, przesyłając nam swoje abstrakty.

1. Podziały, granice, klasyfikacje – w kontekście literatury, kultury, geopolityki, historii, badań nad językami i dialektami (irlandzki, angielski, polski, Ulster-Scots, języki ludności wędrownej w Irlandii – np. shelta); Podobne zagadnienia zostaną poruszone – w języku angielskim – w ramach międzynarodowej konferencji

organizowanej przez Uniwersytet Łódzki w lipcu 2021 r. Chcemy nawiązać do tematyki tej konferencji, podejmując wybrane kwestie być może po raz pierwszy po polsku;

2. Literatura jako zapis (ale też zacznij?) przemian społeczno-politycznych końca XX w. i początku XXI w. – status realizmu w Irlandii; realizm wobec postmodernizmu w kontekście irlandzkim;
3. Dialog Irlandii z Europą – nie tylko literacki, także szerzej: kulturowy, społeczny, polityczny; *Irish studies* jako badania komparatystyczne;
4. Republikańizm i nacjonalizm irlandzki – jak wyglądają z perspektywy politycznej, a jak z literackiej? Czym się różnią/różniły na przestrzeni XX w.?
5. „Kto się boi współczesnej literatury irlandzkiej w Polsce?” – takie pytanie warto postawić, biorąc pod uwagę nieśmiałość polskich wydawców, a czasem wręcz ich niechęć do zlecenia przekładów (szczególnie powieści). Czy wynika to tylko z ryzyka finansowego? Które utwory powinny zostać przełożone w pierwszej kolejności i dlaczego? Z czego wynikają zaległości? A może wina leży wyłącznie po stronie „nieczytających czytelników” w Polsce? I szerzej: *Irish studies* w przekładzie na polskie warunki społeczno-kulturowe;
6. W jednym z klasycznych już opracowań na temat *Ulissesa* autorstwa Marylin French (praca pt. *The Book as World*) pada porównanie dzieła Joyce’a do Biblii – księgi, w której zawarte jest wszystko, początek i koniec, a w przypadku *opus magnum* Joyce’a także cały język angielski, jego historia i odmiany. Może jednak niedawne zjawiska literackie (i sama rzeczywistość w Irlandii) przybrały nowe, nieoczekiwane kształty, które sprawiają, że *Ulisses* przestał być kluczowym punktem odniesienia dla współczesnego czytelnika anglojęzycznego? Jak to wygląda w przypadku polskich czytelników i miłośników literatury? Czy zatem współczesna kultura literacka (w Irlandii i poza Szmaragdową Wyspą) uwolniła się już spod przemożnego wpływu („debilitating influence” – jak to określa Liam Harte) Joyce’a?
7. Eksperyment w kulturze, literaturze i życiu społeczno-politycznym Irlandii;
8. Czy istnieje coś takiego jak odrębna literatura irlandzkiej diaspory? Czy warto opisywać ją jako autonomiczne zjawisko – zarówno w odniesieniu do literatury pisanej na emigracji, jak i o samym doświadczeniu emigracji? Jak ta diaspora przedstawiana jest w mediach i dyskursach kultury?

Wszystkich zainteresowanych udziałem w konferencji prosimy o **przesłanie tytułu i abstraktu** zawierającego propozycję referatu (150-200 słów) oraz krótkiej notki biograficznej pozwalającej przedstawić prelegentów w czasie obrad. Przewidywany czas na wystąpienie to 15 min. plus dyskusja. Ostateczny termin nadsyłania zgłoszeń: 31.09.2020 r. Nie przewidujemy opłaty konferencyjnej, natomiast udział w konferencji wymaga wcześniejszej rejestracji.

Przygotowujemy platformę pozwalającą nam nie tylko wzajemnie się połączyć, ale także udostępnić transmisję ze wszystkich wydarzeń konferencyjnych szerokiemu gronu odbiorców (na Youtube). Chcielibyśmy przygotować na bazie wygłoszonych referatów publikację, którą zamierzamy wydać albo w postaci specjalnego numeru anglojęzycznego czasopisma punktowanego, albo w postaci monografii wieloautorskiej. O szczegółowych ustaleniach powiadomimy Państwa przed konferencją.

Komitet organizacyjny:

Justyna Mazurek-Schramm

Katarzyna Bazarnik

Liliana Sikorska

Leszek Drong

Sławomir Masłoń

Marta Gorgula

Ewelina Pilch

Korespondencję prosimy kierować na: ulisses.katowice2020@gmail.com

Mecenas Fundacji i projektu: Santander Bank Polski

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Fundacja
Kultury
Irlandzkiej

